

Tervetuloa BORIS-koulutukseen!

- Onhan sinulla käyttäjätunnus ja salasana BORIS-järjestelmään?
- BORIS-osoite: <https://wwwp5.ymparisto.fi/boris2/>
TAI: boris-kayttajat.fi ja linkki "BORIS kaikille"
- Vapaata surffailua 😊

BORIS-peruskurssi 2016

Johdanto päivän aiheeseen

Kati Tahvonen, Meri Hietala, Henna Malinen Ympäristövahinkojen torjuntaryhmä
Samuli Neuvonen Tietokeskus

S Y K E

Päivän ohjelma

08:30 Aamukahvit

09:00 Johdanto BORIS-järjestelmään
Demo järjestelmän käytöstä
Käytännön harjoituksia

12:00 Lounastauko

Demot ja harjoitukset jatkuvat

14:00 Kahvitauko

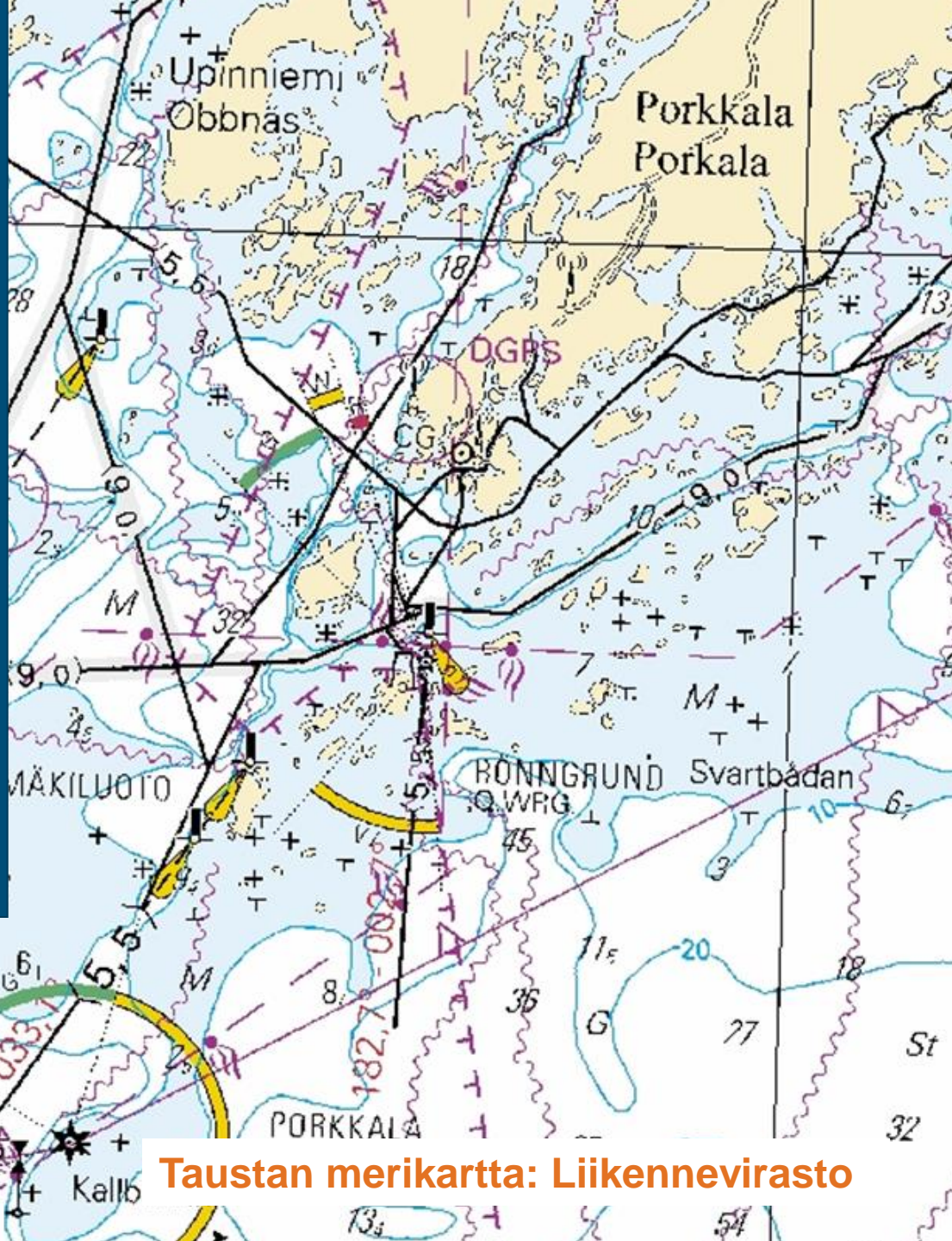
16:00 Koulutuspäivä päättyy viimeistään

Koulutuspäivän tavoite

- Oppia käyttämään BORIS-järjestelmää siten, että ”kotona” tapahtuvan jatkoharjoittelun jälkeen järjestelmää olisi matala kynnyksellä käyttää onnettomuustapausten yhteydessä
- Koulutuksen myötä BORIS-järjestelmän seuraavat osiot tulevat tutuiksi:
 - Ohjelmiston toiminta
 - Järjestelmän aineistojen käyttö
 - Onnettomuustapausten tarkastelu
 - Onnettomuustapausten luominen ja tietojen syöttäminen
- Tekijöille palautetta järjestelmän käytöstä!!

BORIS Johdanto:

- Mikä on BORIS?
- BORIS2-hanke
- Käyttäjryhmät ja käyttöoikeudet
- Käytön rajoitukset ja aineistojen copyright

Taustan merikartta: Liikennevirasto

Mikä on BORIS?

Baltic Oil Response Information System

**BORIS:
Internet-pohjainen
tilannekuvajärjestelmä
öljyntorjuntaan
osallistuville
viranomaisille**

- Versio 2.0: 02/2013
- Toteutus: SYKE/TK
- Rahoitus: ÖSRA ja SYKE/YVT

BORIS-järjestelmän perustana:

- BORIS v. 2006
- Laaja yhteistyö:

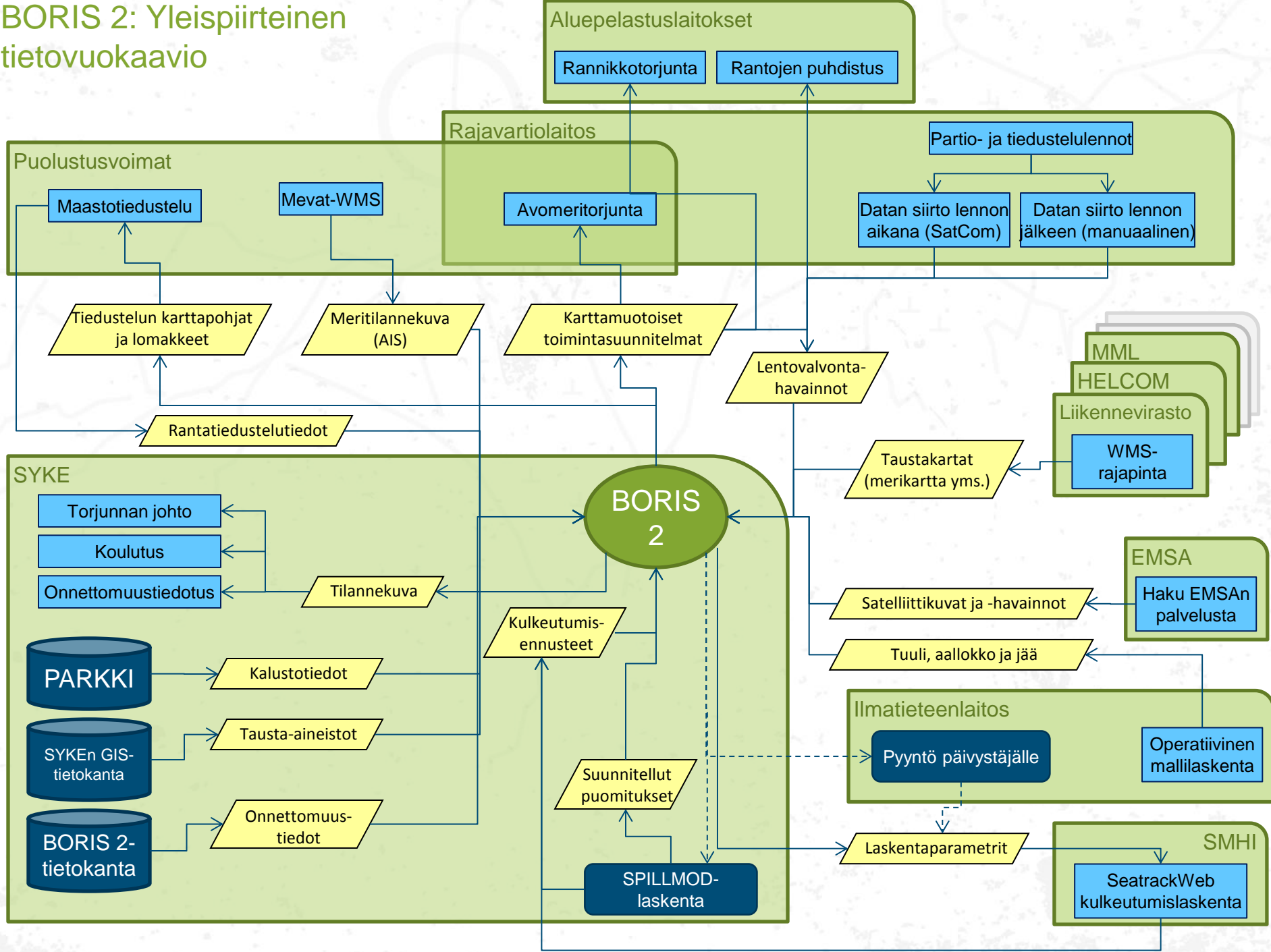

SÖKÖ-, SÖKÖ2- ja
PÖK-projektit
OILRISK-projekti

Tietosisältö:

- taustakartat
- monipuoliset ympäristöhallinnon aineistot
- sää- ja olosuhdetiedot
- Kulkeutumislaskenta
- tiedustelutiedot
 - lento- ja maasto-tiedustelun havainnot
 - satelliittikuvat
- työkaluja operaatioiden suunnitteluun ja johtamiseen

BORIS 2: Yleispiirteinen tietovuokaavio

BORIS-järjestelmän käytön periaatteita

- Se viranomainen, jolla on ajantasaisin tiedustelutieto, pystyy helposti syöttämään tiedon järjestelmään
- Yhteiseen käyttöön tallennettu tieto voidaan merkitä vanhentuneeksi, mutta sitä ei poisteta. =>
 - **Päätöksentekoon vaikuttaneet tiedot ovat jäljitettävissä.**
- Kukin käyttäjä saa riittävät käyttöoikeudet
 - Käyttöoikeuksia varten pidetään käyttäjärekisteriä
- Tilannekuvaraporttien tuottaminen niitä tahoja varten, joilla ei ole BORIS-järjestelmää käytössään.

Administrator

- SYKE:n tekninen ylläpito
- Voi tehdä muutoksia BORIS2-tietokannan materiaaleihin (näkyvät Lokissa)

Torjunnan suunnittelija

- + uusien *onnettomuustapauksien* lisäysoikeudet
- + *onnettomuustapauksen* perustietojen muokkausoikeudet silloin, kun onnettomuustapaus on oman ryhmän tallentama tai Kaikkien viranomaisten muokattavaksi luovutettu
- + *torjuntasuunnitelmien* Lisäysoikeudet
- + *torjuntasuunnitelmien* statusten muuttamis-oikeudet (esim. ”vanhentunutta tietoa”)
- + tilannekuvaraporttien lisäysoikeudet
- ei laajempia poisto-oikeuksia kuin muillakaan rooleilla

Opiskelijat

- Oikeudet katsella vain onnettomuustapauksia, joiden status on *Harjoitus*.
- Lisäksi tämän ryhmän käyttäjät eivät näe aineistoja, jotka kuuluvat luokkaan *Ei julkinen!*

Tilannekuvan päivittäjä

- + *tiedustelutietojen, kulkeutumis-ennusteiden ja likaantuneiden alueiden* lisäysoikeudet
- + *likaantuneiden alueiden* statusten muuttamisoikeudet (esim. ”vanhentunutta tietoa”)
- + vain *liitevalokuvien ja -dokumenttien* poisto-oikeudet

Tilanteen seuraaja

- + kaiken materiaalin luku- ja tulostusoikeudet
- ei lisä-, muokkaus-, eikä poisto-oikeuksia

Käyttäjätietojen käyttö BORIS-järjestelmässä

- Käyttöoikeuksia varten ylläpidetään käyttäjärekisteriä
- Käyttäjätiedot näkyvät myös BORIS-järjestelmässä
 - Tietojen lisäys, muokkaus ja poisto
- Tiedot näkyvät myös tilannekuvaraporteissa
 - Käyttö mahdollisesti myös korvausvaatimusten todistusaineistona?
- Kuormituksen seuranta ja rajoitus
 - Kuka on kirjautunut sisään?
- Tunnus poistetaan jos
 - Työtehtävät muuttuvat (ei ympäristövahinkojen torjuntaa)
 - Tunnus on ehkä päätynyt vääriin käsiin

Ryhmäkäyttötunnukset

- Mahdollisuus anoa ryhmäkäyttäjätunnuksia päivystys-käyttöä varten
 - Organisaatiokohtainen (tai toimintayksikkö, esim MRCC)
 - Tarvitaan organisaation ja SYKEN välillä allekirjoitettava BORIS-käyttöoikeussopimus
 - Sopimuksen valmistelevat organisaation öljyntorjunnan vastuhenkilö ja SYKEN ymp.vah. torjuntaryhmä
 - Sopimuksessa laitos sitoutuu BORIS-käyttöehtoihin
 - Sopimus on voimassa 2 vuotta kerrallaan
 - Lisätietoa boris@ymparisto.fi

Käyttöehdot ja -oikeudet

- Käyttäjät hyväksyvät sähköisesti käyttöehdot ensimmäisellä kirjautumiskerralla
- Käyttäjällä on oikeus käyttää järjestelmää ja sen tietoja:
 - Ympäristövahinkojen torjuntaan liittyvien viranomaistehtävien hoitamista varten
- Tietojen luovutus järjestelmästä
 - Ei oikeutta luovuttaa kolmansille osapuolille tai kaupallisiin tarkoituksiin
- SYKE:llä ja muilla järjestelmän käyttäjillä oikeus käyttää muiden tallentamia tietoja
- Käyttö kaikkien omalla vastuulla
- Käyttäjätunnukset voidaan poistaa tilapäisesti
 - Ylikuormitus
 - Väärinkäytökset

Käyttöehdot ja -oikeudet

- Salassapitovelvollisuus!
 - Öljyvahinkojen torjuntalaki (1673/2009) 34§

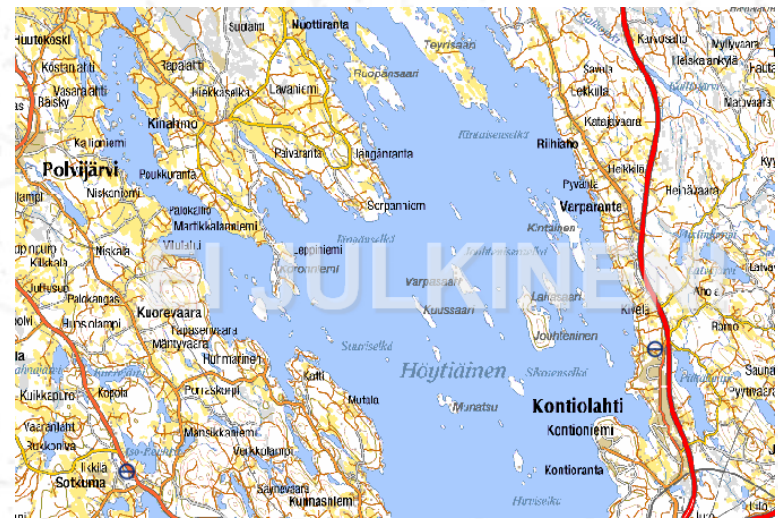
Öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaviranomaisen tai virka-apuviranomaisen palveluksessa olevan henkilön taikka torjuntaan osallistuvan muun henkilön vaitiovelvollisuuteen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999).

Viranomaisen vaitiovelvollisuus ei kuitenkaan estä torjuntaviranomaista ilmaisemasta sellaista tietoa, jonka ilmaiseminen on yksittäistapauksessa tarpeen hengen tai terveyden suojaamiseksi tai huomattavan ympäristö- tai omaisuusvahingon välttämiseksi.

Osa aineistoista määritelty salassa pidettäväksi!

Tekijänoikeudet

- Ei julkiset aineistot
 - -> tilannekuvaraporttien julkaiseminen vain rajoitetusti!
- Tekijänoikeudet näkyvät karttaikkunan alalaidassa
 - Automatisointi
 - Myös tilannekuvaraportteihin

- Kokonaistiedottaminen torjuntaa johtavan viranomaisen vastuulla.
 - Muut voivat tiedottaa omista toimistaan.

Lisätietoja:

boris@ymparisto.fi

ymparisto.fi/boris

boris-kayttajat.fi